

**MORA
KOMMUN**

POLICY VATTEN OCH AVLOPP

2021-02-05

Dokumentbeskrivningar

Strategi

En strategi anger på vilket sätt, vilka åtgärder eller metoder, kommunen ska uppnå specifika mål.

Policy

En policy ska ange viljeinriktningen för ett specifikt område. Den ska vara vägledande för beslut och styrning. En policy som är av principiell beskaffenhet eller av större vikt ska beslutas av kommunfullmäktige och i övrigt av kommunstyrelsen. En policy gäller tills vidare och bör därför revideras vart fjärde år och följa mandatperioden.

Program och planer

Ett program anger långsiktiga avsikter i en fråga av större vikt. Ett program är mer beskrivande än en policy och mer övergripande än en plan. Om program ska gälla för hela kommunen ska den antas av kommunfullmäktige.

En plan eller handlingsplan innehåller åtgärder som ska vidtas inom ett särskilt område och syftar till att förverkliga exempelvis mål, policy, lagar mm. En handlingsplan är mer konkret och specifik än en plan och innehåller exempelvis ansvar. De bör revideras vart fjärde år och följa mandatperioden

Föreskrifter

Regeringen har i förordningar gett kommunerna rätt att utfärda lokala föreskrifter med mer detaljerade bestämmelser än i förordning.

Riktlinjer och rutinbeskrivningar

En riktlinje innehåller anvisningar om hur en fråga ska hanteras. Den är vägledande i hur tjänstemän bör agera.

Reglemente

Kommunfullmäktige beslutar hur kommunen ska organiseras och vilka nämnder som skall finnas och hur de skall vara sammansatta. Det är obligatoriskt för kommunfullmäktige att utfärda reglementen för nämnderna. Reglementen är ett regelverk om nämndernas arbetsformer och har till uppgift dels att klargöra befogenhetsfördelningen mellan de olika nämnderna. Kommunfullmäktige beslutar också om sitt eget reglemente s.k. arbetsordning samt revisionens.

Bolagsordning och ägardirektiv

För de kommunala bolagen motsvaras reglementena av bolagsordning och ägardirektiv. Dessa kommunala aktiebolag ska följa såväl aktiebolagslagen som delar av kommunallagen.

Regler och stadgar

Ett äldre begrepp för riktlinjer är stadgar, vilka antas av fullmäktige. Stadgar används mest i formen av regler för hur en förening eller stiftelse ska arbeta.

Taxor och avgifter

Kommunen har så kallad avgiftsmakt det vill säga befogenhet att ta ut avgifter av enskilda som ersättning antingen för kommunala prestationer eller för rätten att nyttja allmänna platser och inrättningar. Avgift som är privaträttsliga och är grundade på frivilliga avtal kallas avgifter. Avgifter som är offentligrättsliga det vill säga påtvingad prestation med stöd av bestämmelser i en allmän författning kallas taxor. Taxor och avgifter beslutas av fullmäktige.

Arvoden och andra kommunala stöd

Fullmäktige får besluta att förtroendevalda i skälighets omfattning får ersättning för sitt uppdrag och därtill uppkomna omkostnader.

Kommunen har möjlighet att ge olika stöd exempelvis till föreningar.

Policy, vatten och avlopp

Fastställd Kommunfullmäktige, 3 maj 2021, § 44

Reviderad -

Produktion Kommunstyrelseförvaltning

Dnr MK KS 2020/00472

Innehållsförteckning

Inledning	4
Målsättningar	4
Övergripande mål	4
Mål inom allmän vatten- och avloppsförsörjning (kommunalt vatten och avlopp).....	5
Mål utanför allmän vatten- och avloppsförsörjning (enskild vatten- och avloppsförsörjning).	5
Riktlinjer vid prioritering av utbyggnad till allmän vatten- och avloppsanläggning	6

Inledning

I Policy, vatten- och avlopp (VA-policy) anges övergripande mål för vatten- och avloppsförsörjning (VA-försörjning) samt riktlinjer för dess utveckling. Syftet med VA-policyn är att skapa förutsättningar för att prioritera insatser för att uppnå en hållbar VA-försörjning utifrån de lokala förutsättningarna.

VA-policyn är styrande för VA-plan och Dagvattenprogram och dessa dokument är en viktig del i kommunens översiktsplanering. VA-policyn bör därmed bli ett dokument som fastställs av kommunfullmäktige. Aktualiseringsförklaring eller revidering av VA-policyn bör ske vart fjärde år.

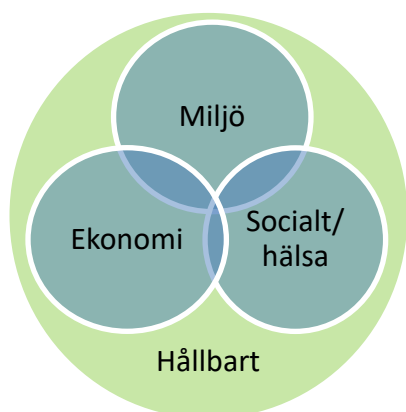
VA-policyn har tagits fram med utgångspunkt i Översikt, vatten och avlopp samt genom förvaltningsövergripande arbete och diskussioner i politiskt forum. Utgångspunkten i VA-policyn är även de lagkrav som gäller inom VA-försörjningen, exempelvis Miljöbalken, Lagen om allmänna vattentjänster, Plan- och bygglagen, Vattendirektivet och olika förordningar och föreskrifter (ex dricksvatten). Det finns också olika nationella och regionala miljömål som ska beaktas liksom lokala mål och visioner.

Målsättningar

Övergripande mål

De övergripande målen med Moras vatten- och avloppsförsörjning är följande;

- Alla medborgare ska ha ett hälsosamt dricksvatten och avloppet ska omhändertas så att väsentliga störningar på miljön undviks.
- Skydd av vattenresurser ska prioriteras mycket högt.
- Alla medborgare ska ha en hållbar VA-försörjning utifrån de lokala förutsättningarna. Med hållbar avses i detta fall aspekter utifrån miljö, ekonomi och socialt (hälsa, livskvalitet, boendetrygghet, likställighet, etc). Alla tre delar måste beaktas vid beslut och ställningstaganden som berör Moras framtida VA-försörjning.

- VA-försörjningen ska bidra till en positiv samhällsutveckling av kommunen och regionen och den ska stödja kommunens fysiska planering och övergripande mål.
- Alla medborgare har ett ansvar för att handskas varsamt med resurser och för att skapa ett hållbart samhälle. Medborgare ska ges möjlighet att vara delaktiga i den lokala samhällsutvecklingen.
- Kommunen ska ha respekt för medborgarnas förutsättningar och tillhandahålla information och genomföra tidig dialog om förändringar.

- Prioriteringar och beslut om VA-utbyggnadsområden ska särskilt beakta Mora kommuns exploateringsplaner, strategiska planer och ekonomiska förutsättningar för VA-kollektivet.
- Ambitioner i mål och åtgärder i VA-planen ska utformas med hänsyn till erfarenheter från föregående planperioder och beaktande av de ingående parternas samlade åtaganden, utmaningar och tillgängliga resurser.
- Åtgärder ska genomföras så kostnads- och resurseffektivt som möjligt.

Mål inom allmän vatten- och avloppsförsörjning (kommunalt vatten och avlopp)

I Mora är följande mål styrande inom allmän VA-försörjning;

- Allmänna vatten- och avloppsanläggningar ska ha god kvalitet och reinvesteringar prioriteras främst utifrån nyttan för hållbarhet och kostnadseffektivitet.
- Allmänna vattentäkter ska skyddas (skalskydd, skyddsområde) och inneha långsiktigt juridiskt tillträdesskydd.
- Allmänna VA-anläggningar ska inneha relevant fastighetsrättsligt skydd (ägende, ledningsrätt eller servitut).
- Hushållning med energi och naturresurser ska prioriteras.
- Dag- och dränvatten ska i möjligaste mån separeras från spillvatten och finansieras via avgifter.
- Fastigheter med enskild vatten- och spillvattenförsörjning inom allmänt verksamhetsområde ska vara anslutna till den allmänna VA-anläggningen.
- Vid anslutning av nya fastigheter till allmän VA-anläggning ska följande principer gälla;
 - god kostnadstäckning via anläggningsavgifter (i snitt cirka 70 procents täckningsgrad)
 - taxekonstruktion ska stimulera samtidig anslutning av vatten och spillvatten
 - rättvisa fördelningsprinciper mellan brukartyper.

Mål utanför allmän vatten- och avloppsförsörjning (enskild vatten- och avloppsförsörjning¹)

I Mora är följande mål styrande utanför allmän vatten- och avloppsförsörjning;

- Enskild VA-försörjning ska uppfylla gällande krav och fastighetsägare och föreningar ska ta ansvar för sina anläggningars påverkan på hälsa och omgivande miljö.
- Miljönämndens tillsyn av enskilda avlopp prioriteras till de områden som inte avses byggas ut med allmänt VA eller som avses byggas ut men där väntetiden för utbyggnad är mer än 10 år.
- Skydda större enskilda vattentäkter där behov finns.

¹ Med enskild vatten- och avloppsförsörjning menas såväl egen som gemensamma anläggningar.

Riktlinjer vid prioritering av utbyggnad till allmän vatten- och avloppsanläggning

Översiktlig rangordning om vilka områden som föreslås erhålla allmän VA-försörjning sker utifrån följande riktlinjer;

- Bedömning om behoven ur hälso- och miljösynpunkt att förbättra vatten- och avloppssituationen i området. Behoven bedöms utifrån;
 - antal fastigheter och dess nyttjandegrad
 - bebyggelseutveckling
 - förutsättningar för försörjning av dricksvatten
 - känslighet hos recipient och naturmiljö
 - förutsättningar att ordna enskilda avlopp.
- Bedömning av möjligheter att lösa behoven med allmän VA-anläggning
 - kostnader för utbyggnad av allmän VA anläggning
 - samordningsvinster vid utbyggnad.

Dessutom används följande bedömningspåverkande faktorer för att ge stöd åt prioriteringar;

- MIFO-klassad mark inom området.
- Om vattenförsörjning sker till mer än 50 procent genom avtalslösning med huvudman.
- Om området försörjs till mer än 50 procent av större gemensamma vattentäkter (>50 personer eller 10 m³/d).
- Risk för påverkan på större vattentäkt är överhängande. Tillrinningsområdena är stora och innehåller mycket fritidsfastigheter (Säs, Läde etc).

Med utgångspunkt från målsättningar i VA-policyn, bedömningsgrunder och bedömningspåverkande faktorer ska en samlad bedömning ske av vilka områden som föreslås erhålla allmän VA.